

dr. Kathrein-om z druge strani, posl. dr. Vašaty vendar le ne pride k besedi. Podpredsednik znal si je iz zagate, v katero je vsled napačne uporabe opravnika zašel, prav zvijsko pomagati. Posl. Salvadori govori o davčnih razmerah na Tirolskem. Posl. Polzhofer je zoper izvrševanje obrtnih del po kaznilnicah in predlaga, da se vpelje monopol na žveplenke, katere naj bi se izdelovale po kaznilnicah. Govorili so še posl. Gessmann, Dötz, Riegler in Formanek. Debata se na to zaključi in glavnima govornikoma se volita: „proti“ posl. dr. Lang, „za“ pa posl. dr. Peez. — Posl. dr. Laginja interpeluje vlado glede vinske klavzule, katera je naredila neizmerno škodo vinski trgovini v Istriji.

V seji dne 23. febr. pretresal je glavni govornik „za“ posl. dr. Peez raznovrstne finančne zadeve in je priporočal, da naj davke pobirajo poštno-hranilnični uradi, s čimer bi se davkoplačevalcem veliko časa prihranilo. Glavni govornik „proti“ posl. dr. Lang se je pritoževal o postopanju finančnih oblastev nasproti davkoplačevalcem na Češkem. Proti Čehom postopa se pri iztirjavanju davkov prebrezobzirno in to vkljub temu, da Čehi morebiti najvestneje odrajujejo davke. Konečno je govornik za izboljšanje stanja finančnih stražnikov. Poljski poslanec vitez Jaworski odgovarja finančnemu ministru dr. Steinbachu, ki je v zadnji seji govoril o galiških davčnih razmerah. Govornik protestuje proti obdolžitvi, da se v Galiciji sistematično odrekajo davki, da se prebivalci njeni branijo plačevati davkov in tudi gledajo, kako bi državo ogoljufali. Poljski poslanci gotovo ne zahtevajo nenatančnega izvrševanja davčnih predpisov, pač pa zahtevajo, da finančni organi pri odmerjanju davkov in pri iztirjavanju teh pravično in vestno postopajo. Finančni minister dr. Steinbach odgovarja takoj in z nekim zadovoljstvom poudarja, da predgovorniku nima ugovarjati, temveč mu v vsem pritrditi. Poročevalec Kozlovski povsem nedovoljen z opravičenjem finančnega ministra, vendar ga pa ne prijema, toži pa o slabih razmerah na Gališkem. Proračun finančnega ministerstva se na to vzpne. — Prične se razprava o budgetnem provizoriju za mesec marcij. Posl. dr. Laginja dokazuje s številkami o žrtvah Primorske za državo in se pritožuje o zanemarjenju interesov te dežele. Govornik strogo kritikuje politično in sodno upravo ter končno izjavlja, da vladi, katera tako zanemara Slované ne more dovoliti nikakoršnega provizorija. Posl. dr. Vašaty polemizuje s pravosodnim ministrom dr. Schönbornom zaradi znanega Stremayrovega ukaza in se norčuje iz Taaffeja, češ da je vsled novega programa najbolj odvisni minister, kar jih je bilo kedaj v Avstriji.

V seji dne 24. febr. posl. dr. Kaizl odločno kritikuje zadnjo naredbo predsednika najvišjemu sodišču in dokaže nezakonitost tega ukaza. Tudi je govornik strogo obsojal sedanji vladni zistem. Maloruski poslanec Romančuk norčuje se iz vladnega programa in zahteva pomoči za maloruske kmete. Posl. dr. Gregor šiba prav pikro vladni program in prijema jako trdo sedanji vladni zistem, kajti za Čehé, pravi govornik, v Avstriji ni v veljavi ne pravo, ne zakon, ne morala, ne pravičnost. Tudi se govornik peča s češkim državnim pravom in trodržavno zvezo. Posl. pl. Plener govori prav zmerno, priznava, da odpora češkega naroda ni lahko premagati in le želi, da bi že skoraj pojenjal na Češkem boj in bi prišlo do sporazumljenja mej obema narodnostima. Posl. dr. Herold ugovarja trditvi Plenerjevi, po kateri bi se v samostojni Češki morali počehiti vsi Nemci. Glede Plenerjeve izjave, da so Nemci za mir, govornik zahteva od Nemcev, da naj ti z dejanji pokažejo, da jim je mari za sporazumljenje. V istem smislu kakor posl. Plener govori tudi posl. dr. Russ. On priznava opravičene tirjatve Čehov glede jezikovne ravnopravnosti pri uradih in pozivlja češke poslance na skupno delovanje v prid državi. Ko je govoril še poročevalec posl. Szczebanowski se je predloga vzprejela in tako dovolil vladi budgetni provizorij za mesec marcij.

V seji dne 25. febr. razpravljala se je proračunska točka, „neposredni davki“. Post. Muth povdarja, da je zemljiški davek krivičen in pravi, da je posebno sramotno za državo davek, katerega plačujejo krošnjari. Posl. baron Dipauli govori o propadajočem kmetskem stanu. Kmet ne more več zmagovati davkov, zato propada. Posl. Hanek priporoča obdačenje luksorijoznih zgradb in pobiranje davka po poštnih hranilničnih uradih. Govorili so še poslanci: dr. Keil, Pacak, Marchet, dr. Kaizl, Garnhaft, vladni zastopnik sekcijski načelnik Böhm-Bawerk, ki je zavračal posl. Dipaulija in poročevalec posl. Mauthner. Točka „neposredni davki“ se je na to vzprejela in pričela proračunska točka „carine“. Posl. Čestmir Lang govori o veliki carini, katero morajo plačevati pivarji od drožij, vpeljanih iz Bavarske. Ko je še poslanec dr. Menger vprašal trgovinskega ministra, kaj je s trgovinskimi pogodbami s Španjo, Portugalsko, Rumunsko in Združenimi državami in kaj je s trgovinsko pogodbo mej Nemčijo in Rusijo, se je točka „carine“ vzprejela. — Poslanec Biankini interpeluje vlado zaradi nemškega notranjega uradnega jezika v Dalmaciji. — Naslednja seja bila je v ponedeljek dne 27. febr. t. l.

— **Naša presvetla cesarska dvojica** biva sedaj v Teritetu v Švici. Cesarica biva že nekaj časa ondi, te dni odpeljal se lepa tja na obisk tudi presvetli cesar.

— **Presvetli cesar** daroval je za popravo farne cerkve in župnišča v Topli Rebi 100 gld.

— **Osobne vesti.** Za nadzornika obrtnih nadaljevalnih šol na Kranjskem imenovana sta profesorja gg. vitez Siegel in Kneschaurek. — Začasnim okrajnim živinozdravnikom za Kranjsko je imenovan vojaški nižji živinozdravnik g. Josip Kosirnik.

— **Pred porotnim sodiščem ljubljanskim** obsojeni so bili te dni: Ivan Grehota zaradi hudodelstva uboja na šest let težke ječe. Grehota, po Ljubljani dobro znani postopač je namreč dne 3. febr. t. l. v jutro sunil v neki tukajšnji kavarni delavca Fr. Mihlerja tako močno z bajonetom v srce, da je ta precej na to umrl. — Janez Peternel doma iz Podkuže v sodn. okr. kranjskogorskem zatožen hudodelstva spolskega posiljenja dobil je 5 let. — Janez Podjed iz Olševka pri Kranji, zatožen, da je hlapca Sunkarja tako zaklal z nožem, da je ta kmalu na to umrl, obsojen je bil na 3½ leta težke ječe. — Gregor Dolinar posestnik na Trati nad Škofjo Loko zatožen, da je svojo ženo pahnil raz most v Soro, da je ta utonila, bil je oproščen zatožbe. Dolinar je djanje odločno tajil in trdil, da se je žena ponesrečila ter padla v vodo. Tudi večina prič je ugodno za Dolinarja izpovedala.

— **Potrjen deželni zakon.** Cesar je potrdil od dež. zbora kranjskega sklenen zakon, s katerim se priznava pravica javnosti občinskim bolnicam za nalezljive bolezni, dokler namreč v dotičnem kraju razsajajo take bolezni.

— **Blagotvoritelnost.** Gospod tiskarski družnik, občinski svetovalec Anton Klein je izročil gospodu županu ljubljanskemu iz zapuščine gospe Julije Materne 200 gld. in prosil, da se razdeli ta znesek po določilu rajnice teden dni po njeni smrti mej tukajšnje ubožce, čemur je magistrat včeraj ustregel.

— **Dobrodelno darilo.** Povodom smrti gospoda c. kr. šolskega svétnika in ravnatelja tukajšnjih učiteljskih, Blaža Hrovatha, je njega udova gospa Otilija Hrovath roj. Ramm, izročila mestni ubožni zakladi 25 goldinarjev.

— **Kužna bolezen** na gobci in na parkljih se je prikazala v Maliligonji v vrhniškem okraju.

— **Sole zaprli** so zaradi ošpic v Predasljih, Predvorom in v Besnici.

— **Prememba posestva.** V Ljubljani nastanjeni jezuitje kupili so od nemškega viteškega reda Križanke s cerkvijo vred za kupno ceno 45.000 gld.

— **Utonil je** pri Novem mestu v Krki Martin Stepišnik iz Teharjev pri Celji, sedaj v službi pri zgradbi dolenske železnice. Nesrečnež vozil se je v družbi dveh prijateljev s čolnom po Krki. Čoln se je preobrnil in padli so vsi trije v vodo, ona dva sta se rešila, Stepišnik pa je utonil.

— **Obesil se je** v občinskem zaporu v Postojini odgnanec Anton Tudor-Mace doma iz Velikih Munj v vološkem okraju v Istriji.

— **40letnico** svojega bivanja v Zagorji ob Savi praznoval je te dni ondotni okrožni zdravnik in župan g. Morscher.

— **Trgovska in obrtniška zbornica** je v svoji seji dne 28. febr. izvolila za l. 1893 predsednikom gosp. Iv. Perdana, podpredsednikom gosp. Ant. Kleina in provizoričnim predsednikom gosp. Filipa Zupančiča.

— **Slovenske šole v Gorici.** Deželni šolski svet goriški ukrenil je v seji dne 22. t. m., da mora mestna občina goriška ustanoviti zahtevane slovenske ljudske šole. Ta ukrep je goriške „italijanissime“ močno poparil.

— **Pomiloščenje kazencev.** Presvetli cesar pomiloštil je 81 kazencev ter jim odpustil ostalo kazen. Izmed pomiloščenih sta na ljubljanskem gradu dva kaznenca, v ženski kaznilnici v Begunjah pa ena kaznenka.

— **Dolenjska železnica.** Proga Grosuplje-Kočevje se bode bržkone izročila že početkom meseca avgusta t. l. prometu. Tako vsaj je soditi po dosedaj dovršenem delu.

— **Nova kmetska podružnica s sirarnico** ustanovila se je v Rovtah nad Logatcem. Največ zaslug za to ustanovitev ima ondotni duhovni pomočnik g. Iv. Hladnik.

— **Umrl je** v Spodnji Šiški v 68. letu svoje starosti g. Janez Knez, ondotni posestnik in dolgoletni župan. N. v m. p.

— **Narodna zmaga na Koroškem.** Pri občinskih volitvah v Črni, ki so se vršile dne 27. februarja t. l., so po trdem boji prvič sijajno zmagali Slovenci. Koroška še ni izgubljena!

— **Novovoljeni mestni občinski zastop v Kamniku** konstituiral se je nastopno: Županom bil je zopet voljen g. Jož. Močnik, prvim obč. svetovalcem g. Fr. Exler, drugim obč. svetovalcem g. Fr. Hajek, in tretjim obč. svetovalcem g. Emil Janežič.

— **Umrl je** v Žireh pri Idriji ondotni učitelj gosp. Fr. Šmid v 44. letu svoje dobe. Vrlemu učitelju in svojedobnemu izvrstnemu slov. gledališčnemu igralcu bodi zemljica lahka!

— **Ažijo.** Za mesec marcij določil se je ažijo za ona plačila, ki se plačujejo v srebru mesto v zlatu, na 20¹/₂ odstotkov.

— **Okrajni zastop celjski** izvolil je svojim načelnikom g. dr. Jos. Sernca in njegovim namestnikom gosp. Ivana Hausenbichlerja, odbornikom pa gg.: Hugona viteza plem. Berksa graščaka na Blagovini, dr. Iv. Dečka, Lorenca Baša, Norb. Zaniera in Adolfa Marecka.

— **Kat. politično in gospodarsko društvo za Slovence na Koroškem** bode imelo občni zbor in proslavo papeževega jubileja prvo nedeljo po Veliki noči. Pri slavnosti sodelovalo bode pevsko društvo „Lira“ iz Kamnika.

— **Nevestne in mašne obleke.** Stara navada je, da se obleke, ki je imajo princezinje cesarske hiše pri poroki, izroče potem cerkvam, da se predelajo v mašne obleke. Baš zadnji čas je izdelala neka dunajska tvrdka iz poročne obleke cesaričinje Štefanije mašne obleke, ki se razdele določenim cerkvam. Blago te obleke je bela svila bogato s srebrom všita.

Nadvojvodinja Marjeta Sofija je tudi še podarila svojo poročno obleko neki dunajski cerkvi.

— **Bleichröder.** Dne 19. m. m. je v Berolinu umrl bogati bankir Geron Bleichröder v 71. letu. Zapustil je kacic 100 milijonov mark premoženja. Sto tisoč mark so takoj po smrti dediči razdelili med reveže. Pokojnik je bil tudi dober prijatelj Bismarkov.

— **Nesreče.** Dne 17. februarja podrl se je v Koloniji zidarski oder, ko zidajo novo poslopje za glavni kolodvor. Jednajst delavcev se je poškodovalo, mej njimi 8 težko. — V Nemškem Peregju v baranskem komitatu je pred neko gostilnico se razletel petrolejski sod in se je vsled tega užgalo poslopje. To je napravilo velik strah v gostilni. Mnogi gostje v strahu niso mogli najti izhoda iz gostilne. 10 oseb je zgorelo, 12 težko poškodovanih. Nesrečo prouzročili so otroci. — V Beglergrabenu na Štajarskem je 25. januarja se utrgal plaz, podrl drvarsko kočjo, v kateri je spalo 7 drvarjev. Pet so jih pozneje dobili mrtvih. — V premogovniku pri Mazaronu na Španjskem so se užgali plini in je 11 oseb mrtvih. — V premogovniku Nord de Charleroi v Belgiji je v globočini 770 metrov nastal ogenj. 4 rudokopi so poškodovani. — V Almerii na Španjskem se je v neki hiši po neprevidnosti vnel dinamit, 11 oseb je mrtvih.

— **Zločinstvo.** Blizu Mohileva na Ruskem našli so v svoji hiši zjutraj ubite neko židinjco, njenega sinu, tri hčere in nekega delavca iz sosedne grajščine. Zlodejci niso znani.

— **Nesreča na železnici.** Na progi Mühlacker-Stuttgart je skočil orijentski vlak iz tira. Lokomotiva, tender in jeden pratežni voz skočili so čez nasip, drugi vozovi so ostali na nasipu. V veliko čudo je samo strojevodja malo poškodovan na čelu, potniki in drugo železniško osebje so pa nepoškodovani.

— **Povodnji.** Vsled deževnega vremena so izstopile razne vode na Moravskem, Rusko-Poljskem in Ogerskem. Cele pokrajine so poškodovane. Iz več vasij morali so pobegniti ljudje. Da se jih je več ponesrečilo, mislimo, da še omenjati ni treba.

— **Grof požigalec.** V Modeni na Laškem sta zatožena grof Vincenc Bruchelli in njegova soproga zaradi požiganja. Zažgala sta svojo visoko zavarovano graščino.

— **Napad na milijonarja.** V Filadelfiji je 73letni Raclife ustrelil milijonarja Mackaya v hrbet, potem pa sebe. Milijonarja ni nevarno ranil, pač pa sam ne ostane pri življenju. Prenesli so ga v bolnico.

— **Nevarnost za angleške dežnikarje.** V Londonu nekateri odločilni krogi premišljajo, da bi vse glavne ulice pokrili s steklenimi ploščami. S tem bi se doseglo, da bi po mestu ne bilo toliko blata, ki je kaj neprijetno za tistega, ki mora ob grdem vremu po londonskih ulicah hoditi. Pod steklom bi bilo tudi jako prijetno ob deževnem vremenu se sprehajati. Samo izdelovalci in prodajalci dežnikov baje niso nič veseli tega načrta.

— **Velik požar.** V Kadikeji na azijski strani Bospora nasproti Carigradu je bil nedavno velik požar. Zgorelo je 240 hiš in 60 prodajalnic. Tisoč ljudij, Turkov, Armencev in Grkov je brez strehe. Sultan je odredil, da se začne nabiranje milodarov za pogorele in je podaril sam iz svoje zasebne blagajnice 500 turških funtov.

— **Osvobojeni robovi.** Italijanski vojaki so blizu Masave ustavili karavano trgovcev z robi iz Šoe in osvobodili 40 robov, mej njimi 30 žensk in 10 dečkov. Štirinajst oseb so prijeli in zaprli.

— **Strašno zločinstvo.** V Brügge je blazen mož svojo ženo in otroke polil s petrolejem in jih zažgal. Bili so mrtvi, predno je prišla pomoč.